

DE NIEUWE KLEEDSTER VAN DE KEIZER

Vrije bewerking van “de nieuwe kleren van de Keizer”

door

ARIS BREMER

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE NIEUWE KLEEDSTER VAN DE KEIZER** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **ARIS BREMER** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 2006 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **10** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN: volwassenen spelen voor kinderen

HARMKE - Prinses Harmonia van Nabuurland, tijdelijk onderkleedster aan het Keizerlijk Hof

NARCISSUS - De jonge Keizer, ijdel en onervaren

DISSONANTE - Zijn zure tante

GARDERIUS - Opperklerenheer aan het Keizerlijk Hof

PICOBELLO - Kledingontwerp(st)er

SNIJDER - Hoofd kleermakersgilde

STOFFELJE - Hoofd naaiateliers

PING - Vreemde kleermaker m/v uit China

PONG - Vreemde kleermaker v/m uit China

GIJS - Het straatschoffie

DECOR:

Het spel kent 4 spelsituaties: elke situatie dient apart belicht te kunnen worden.

- De **straat** - In de zaal of op voortoneel of voor het doek, geen speciale benodigdheden of inrichting.
- De **werkkamer** - Is rechts gesitueerd, heeft 1 op- en afgang rechts, een werktafel, bijv. op schragen, enkele eenvoudige stoelen, een paspop, een los kamerscherm. Overige inrichting naar eigen keuze.
- De **troon** - Is midden achter gesitueerd. Overige inrichting naar eigen keuze.
- De **eetzaal** - Is links gesitueerd, kent 1 op- en afgang links. Een rijke eettafel met 2 dito stoelen, schellenkoord. Overige inrichting naar eigen keuze.

Een lijst van **benodigdheden** vindt u achter in dit tekstboek.

EERSTE BEDRIJF

Scène 1

De vooravond van een zomerse dag, de straat.

Harmke, of eigenlijk prinses Harmonia, komt op door de zaal met een mobiele telefoon aan haar oor. Ze is een heel jonge vrouw, zeer modern gekleed en gekapt. Ze praat met haar moeder, de Koningin van Nabuurland.

HARMKE: Ma! Je luistert niet! Natuurlijk heb ik mijn jurken niet meegenomen. Ik ga niet naar een feest, ik ga werken! Als ze mij met al die frutsels en trutsels aan mijn lijf zien, begrijpen ze gelijk dat ik een prinses ben. Wat zeg je? *(tegen de zaal)* Ssssst. Ik kan mijn moeder bijna niet horen. Mijn moeder is Koningin en Koninginnen praten altijd zo zachtjes. *(in de telefoon)* Ja, mam... Ik weet dat je het geen goed plan vindt. En pa ook niet. Maar ik doe het toch!... Ja, ik vind jullie gerust wel lief, maar ik ga niet zomaar met de eerste de beste man trouwen! Wat zeg je? *(gebaart naar de zaal heel stil te zijn, luistert)* Wel de eerste de beste? Hij is Keizer, dat weet ik ook wel. Mam, ik wil zelf zien of hij zo aardig is als jullie zeggen, die Keizer Narcissus. Ik heb hem nog nooit gezien... Ja, mam, ik weet dat jij ook pas de dag van de verloving pa voor het eerst zag, maar daarom wil ik zoiets nog niet... Goed, geef mij pa ook maar even... Hoi, pa!... Ja, ik ben bijna bij zijn paleis... Ik pas gerust wel goed op mezelf. Pas jij maar op je Koninkrijk. En nou stop ik, want mijn beltegoed is bijna op. Kusje! *(tegen de zaal, de mobiele telefoon nog in de hand)* Maar niet heus, nog lang niet op. Bedankt dat jullie zo stil waren. De verbinding was niet zo goed. Helemaal met Nabuurland, daar kom ik vandaan. Ik zal maar vertellen wie ik ben, dan snappen jullie alles beter. Ik heet Harmonia, maar ik heb liever dat jullie gewoon Harmke zeggen. Harmke. Jullie hebben misschien wel begrepen dat ik prinses ben, maar ik heb heel graag dat jullie dat aan niemand verklappen. *(vanuit de zaal komt GIJS naar haar toe sluipen; Gijs is een straatschoffie in hemd, wijde broek en op blote voeten)* Ik ben namelijk onderweg naar het paleis van Keizer Narcissus, want daar ga ik werken... *(GIJS rukt haar de telefoon uit de hand)* Hé! Wat moet dat!? Hé! Mijn Nokia!! *(GIJS holt weg, richting podium, regelrecht in de armen van GARDERIUS)* Houd de dief!

GARDERIUS: (*houdt GIJS vast bij een oor*) Snotaap! Kijk uit waar je loopt! Moet je zien! Allemaal vuil en smeer op mijn kostuum!

GIJS: Lamelos!

GARDERIUS: Mijn naam is niet Lamelos maar Garderius.

GIJS: Lamelos, Garderius! (*HARMKE loopt naar de twee toe*)

GARDERIUS: Opperklerenheer aan het Keizerlijke Hof.

GIJS: Lamelos Opperdinges!

HARMKE: Deze jongen heeft mijn Nokia gestolen.

GARDERIUS: Nokia? Wat is dat? Een bijzonder kledingstuk?

HARMKE: Nee. Mijn mobieltje. Mijn telefoon.

GARDERIUS: En die heb jij gestolen, vlegel?

GIJS: Niet gestolen! Alleen maar even geleend! Ik moest m'n moeder bellen! Ik ben te laat voor het eten! (*geeft de telefoon terug aan HARMKE*)

HARMKE: Dan had je toch gewoon aan mij kunnen vragen of je mocht bellen.

GIJS: Ik had zo'n haast! Als ik te laat kom, is al het eten op en m'n moeder al weer naar haar werk.

GARDERIUS: Je liegt. Jij hebt helemaal geen moeder. Geen enkele moeder laat haar kind er zo bij lopen, in zijn blote hemd, in een gescheurde broek, met ongewassen voeten en een snotneus!

GIJS: M'n moeder moet de hele dag en de hele avond werken en ik heb 12 broertjes en zusjes en die hebben allemaal een snotneus...

HARMKE: En je vader?

GARDERIUS: Het joch zal wel geen vader hebben.

GIJS: M'n vader werkt op de weverij en mijn moeder op het naaiatelier. Ze moeten dag en nacht werken voor de kleren van de Keizer. Die patser wil elke dag nieuwe kleren aan zijn dikke lijf! (*GARDERIUS trekt hard aan zijn oor*) Au!

GARDERIUS: Zo praat je niet over onze geëerbiedigde Keizer, vlerk!

HARMKE: Heeft die Keizer echt een dik lijf?

GIJS: Het is een vette... Au!! (*GARDERIUS knijpt in zijn oor*)

GARDERIUS: (*tegen HARMKE*) Jongedame, een Keizer heeft nooit een "dik lijf" Keizer Narcissus is een machtig heerser en heeft daarom ook een machtig lichaam. En dat lichaam wordt gekleed met machtig mooie kleding. Iedere dag moet hij nieuwe kleren aan, een machtig heerser kan toch niet in vuil goed rondlopen!

HARMKE: De kleren kunnen toch gewassen?

GARDERIUS: Een machtig heerser kan toch niet in gewassen goed rondlopen! De Keizer moet dus steeds nieuwe kleren hebben. En hij moet kunnen kiezen. Daarom moeten er altijd veel van de allermooiste kleren in zijn garderobe hangen!

GIJS: Wat is nou weer een garderobe?

HARMKE: Een soort klerenkast, maar dan een hele grote. Ik heb thuis ook een hele grote... *(verspreekt zich bijna)* O, nee, een heel klein klerenkastje, natuurlijk.

GARDERIUS: En aan het hof ben ik de Opperklerenheer.

HARMKE: Dan kom ik bij u werken, meneer.

GARDERIUS: Hoezo, bij mij werken?

HARMKE: Mijn naam is Harmke. Ik heb een aanstelling op het paleis. Morgen begin ik.

GIJS: Mag ik nu gaan, meneer de Opperdinges?

GARDERIUS: Eigenlijk zou ik je in de gevangenis moeten laten werpen, maar ik heb daar geen tijd voor. *(laat GIJS' oor los)*

GIJS: *(voelt aan zijn oor)* Gelukkig! Mijn oor zit nog aan m'n hoofd. *(wil weggaan)*

HARMKE: Wacht 'ns! *(GIJS stopt)* Hoe heet jij?

GIJS: Gijs.

HARMKE: Neem deze maar mee, Gijs. *(geeft de telefoon)*

GIJS: Maar...

HARMKE: Het is beter dat mijn moeder mij niet meer kan bellen.

GIJS: O! Dus, nou kan ik mijn moeder wel bellen!

HARMKE: Ja!

GIJS: *(loopt bij ze vandaan)* Weet je wat nou zo jammer is, Harmke...

HARMKE: Nee?

GIJS: Dat mijn moeder helemaal geen telefoon heeft! Maar ik heb er nou mooi wel eentje!! *(hollend, lachend, rechts af)* Hahahaha!

GARDERIUS: Je bent te goed van vertrouwen, meisje. Het is een joch van de straat. Maar je kwam op het paleis werken, zei je? Als wat?

HARMKE: Ik heb een aanstelling gekregen als Onderkleedster.

GARDERIUS: Aha! Ben jij dat? Hoe was je naam ook weer?

HARMKE: Harmke, meneer.

GARDERIUS: Geen meneer, dat is te gewoontjes. Men spreekt mij aan met "Opperklerenheer".

HARMKE: Opperherenkleer?

GARDERIUS: Opperklerenheer! Goed eh... Harmke. Loop maar met mij mee naar het paleis. *(naar links, HARMKE gaat naast hem lopen)* Nee, nee, niet naast me gaan lopen. Achter mij aan. Eerst komt de Opperklerenheer en ver daar achter de Onderkleedster. Onthoud dat goed!

HARMKE: *(grimas naar de zaal)* Zal ik doen, Opperklerenheer. *(GARDERIUS links af, gevolgd door HARMKE)*

Einde scène 1

Scène 2

De volgende morgen in de werkkamer. Doek open. Een paspop staat al deels aangekleed met rijkversierde kleurige nieuwe kleding. Over de werktafel liggen diverse stoffen uitgespreid. SNIJDER en STOFFELTJE zijn bezig met de mantel. Ze zijn duidelijk trots en showen dit kledingstuk ook graag aan het publiek.

STOFFELTJE: *(streelt de stof van een kledingstuk)* Wat heb ik dit toch knap genaaid! Zo keurig netjes gestikt. En die knoopsgaten, nog nooit zag ik zulke schitterende knoopsgaten. De Keizer zal hierin schitteren! Ja, ja, ik kan er wat van!

SNIJDER: Niet zo opscheppen, Stoffeltje. Je hebt het niet alleen gemaakt.

STOFFELTJE: Maar ik ben wel het hoofd van alle naaiateliers. Ik zeg de dames naaisters hoe ze de kleding naaien moeten. Heb je de kraag op deze mantel gezien, Snijder?

SNIJDER: Ja, wat een prachtige glansbrokaat hebben wij daarvoor geweven. Met exclusief zilver uit Argentinië en hoogwaardig goud uit Equator. Met de Grote Parade zal onze Keizer een sieraad zijn. Het was uiterst moeilijk om deze stof te weven, maar ik heb het toch maar weer voor elkaar gekregen.

STOFFELTJE: Alsof jij ook maar iets in je eentje op het weefgetouw voor elkaar krijgt!

SNIJDER: Als hoofd van het weversgilde verzin ik hoe de stof eruit moet zien en hoe het geweven moet worden. De Keizer stelt hoge eisen aan zijn kleding. En aan die van zijn hofhouding.

STOFFELTJE: En al die wevers in de fabrieken moeten dag en nacht werken om al die stoffen te maken. En mijn naaisters ook, ze moeten werken tot hun vingers bloeden.

SNIJDER: Begin jij daar nu ook al over te mopperen. De hele stad moppert. Dat was vroeger niet zo. *(met de mantel wordt de paspop verder aangekleed)*

STOFFELTJE: Maar toen was Narcissus ook nog niet zo'n lastpak met zijn kleren. Toen leefde de Keizerin-moeder nog.

SNIJDER: Als toen de Keizer lastig was met zijn kleren, lachte zij hem gewoon uit. "Narcissus is een beetje dom" zei ze dan. "Trek die jas aan, hij staat je wel goed!"

STOFFELTJE: Maar ja, de Keizerin-moeder leeft niet meer... Er zijn mensen die zeggen dat het beter geweest was als zijn tante, Prinses Dissonante op de troon was gekomen.

SNIJDER: Dissonante? Absoluut niet! Dissonante is een ouwe citroen in hobbezakken.

STOFFELTJE: Ze is heel jaloers op haar neef. Ze zeggen, dat ze bij het ontbijt al ruzie beginnen te maken. Dat zeggen ze.

SNIJDER: Misschien wordt het beter als de Keizer trouwt.

STOFFELTJE: Dat heb ik ook gehoord. Misschien trouwt hij met... hoe heet ze ook al weer? Die prinses uit Nabuurland?

SNIJDER: Prinses Harmonia. Ik weet het niet, Stoffeltje, maar Nabuurland is geen belangrijk land.

STOFFELTJE: Maar het is wel een mooi land, ze maken er prachtige muziek, ze lezen er dikke boeken, er wonen heel veel kunstenaars, die de mooiste dingen maken.

SNIJDER: Maar ze kunnen er niet zulke mooie stoffen weven als wij.

STOFFELTJE: En zeker niet zulke mooie kleren naaien! Dat kunnen wij in het Keizerrijk veel beter.

SNIJDER: Veel en veel beter. Hier gaat men veel beter gekleed.

STOFFELTJE: Aan het hof, ja... maar de mensen in de stad en op het land lopen in ouwe verstelde kleren.

SNIJDER: Alle stoffen die we maken gaan naar het paleis. Moet je kijken, wat een schittering over dat glansbrokaat!

STOFFELTJE: En die knoopsgaten, zo kunstig!

SNIJDER: Met de Grote Parade zal de Keizer hierin schitteren!

PICOBELLO: *(komt op van rechts en paradeert naar de paspop)* O, o, o! Picobello! Wat zal de Keizer schitteren in dit nieuwe ontwerp van mij!

SNIJDER: Goedemorgen, Picobello. Wat een schitterend goudbrokaat heb ik toegepast, vindt u ook niet?

PICOBELLO: Hm. Laat eens zien. *(kijkt kritisch naar de stof)* Snijdertje, Snijdertje. Nu heb je het zilver als schering gebruikt en het goud als inslag. Toen ik deze creatie bedacht zag ik het goud als schering en het zilver als inslag. En dat heb ik je gezegd! Ja?

SNIJDER: Nee!

STOFFELTJE: Maar... maar de knoopsgaten, Picobello, die zijn toch wel... picobello?

PICOBELLO: Nee, nee, die zijn niet picobello! Wat had ik je nu gezegd, Stoffeltje. De knoopsgaten moesten staande, in harmonie met de lijn van de creatie. Nu staan ze er dwars op. Alsof ze de lijn af willen breken. Begrijp je?

STOFFELTJE: Nee! *(GARDERIUS op van rechts, gevolgd door HARMKE)*

PICOBELLO: Maar ondanks deze fouten, wat is het een subliem ontwerp! Ik ben zo nieuwsgierig wat Garderius daarvan vindt!

GARDERIUS: En wat de Keizer daarvan zal vinden!

PICOBELLO, SNIJDER, STOFFELTJE: (*schrikken op, maken een licht buiging*) Goedemorgen, Opperklerenheer. Goedemorgen...

HARMKE: Harmke.

GARDERIUS: Zij is de nieuwe Keizerlijke onderkleedster.

STOFFELTJE: (*tot HARMKE*) Moet jij, meisje, voor zijn onderkleden zorgen?

HARMKE: Nee, "onder" betekent dat ik niet zo'n belangrijke kleedster ben.

PICOBELLO: O, jij bent dus niet belangrijk... Maar u, Opperklerenheer, vindt u mijn creatie ook niet van een sublieme schoonheid? (*HARMKE voelt aan de stof*)

GARDERIUS: Ik denk dat u voor niets hebt gewerkt.

PICOBELLO, SNIJDER, STOFFELTJE: Wat?!

PICOBELLO: Bent u niet tevreden?

GARDERIUS: Ik ben niet tevreden, want ik ben bang dat de Keizer niet tevreden zal zijn.

PICOBELLO: Het brokaat is misschien niet zo verfijnd en de knoopsgaten wat wonderlijk, maar het ontwerp...?

HARMKE: Is dit echt zilverdraad en dit, is dit echt gouddraad?

PICOBELLO: Met de Grote Parade zal onze Keizer een sieraad zijn!

GARDERIUS: Zal ik u voorspellen wat de Keizer straks over deze kledij zal zeggen?

PICOBELLO: Hij zal zeker zoiets zeggen als: "In deze nieuwe kleren zal ik met de Grote Parade een sieraad zijn!"

GARDERIUS: Nee. Hij zal straks naar die kleren kijken en alleen maar zeggen: SAAI! En dat zegt genoeg! Dus ga vlug aan de slag. Verander het een en ander, probeer het nog wat op te leuken. Veel kans geef ik u niet. De presentatie is hier over twee uur, voor de lunch.

SNIJDER: (*timide*) Opperklerenheer?

GARDERIUS: Snijder.

SNIJDER: Eh... over het geld.

STOFFELTJE: Ja, Opperklerenheer, daar wilde ik ook naar vragen.

SNIJDER: Met uw permissie, maar de laatste maanden hebben de weverijen van het paleis geen geld ontvangen.

STOFFELTJE: En de naaiateliers ook niet. Wij kunnen de naaisters hun loon niet meer betalen.

SNIJDER: De wevers wachten ook op hun verdienste.

GARDERIUS: Wat een plat gepraat over geld. In plaats dat jullie het als een eer zien om voor de Keizer te mogen werken! Zorg dat hij

tevreden wordt, dan komt het met dat domme geld ook wel goed.
(schrijdt naar de uitgang rechts)
STOFFELTJE: Maar de vingers van mijn naaisters bloeden!
GARDERIUS: Nooit gehoord van vingerhoedjes?
SNIJDER: En mijn wevers lijden honger.
GARDERIUS: Dan worden ze in elk geval niet te dik. Wij gaan de Keizer kleden voor het ontbijt! *(tot HARMKE)* Volg mij! *(af)*
HARMKE: *(tegen de anderen, wijst naar het kostuum)* Het is natuurlijk helemaal niet "saai". Mooi vind ik het niet...
GARDERIUS: *(uit zicht)* Harmke!
HARMKE: Maar wel heel knap gemaakt! Doei. *(af)*
STOFFELTJE: Wat een aardig kind!
SNIJDER: Ze heeft er kijk op.
PICOBELLO: Maar ze vond het niet mooi dus smaak heeft ze niet.
(ALLEN naar de paspop en aan het werk, lichten dimmen)

Einde scène 2

Tussenscène

De straat, in de zaal of op het voortoneel. GIJS komt op, loopt heen en weer. Hij telefoneert.

GIJS: Nee, ik heet geen Harmonica, ik heet Gijs. Wat zegt u?... Harmonia? En u bent de moeder van die Harmonia? Nou, moeder van Harmonia, ik denk dat u verkeerd verbonden bent... *(tegen de zaal)* Jongens, effe kop houwen! Dat mens praat zo zachtjes. *(in de telefoon)* Nee, ik ken wel een Harmke... Nee, die is geen prinses. Maar ik ga je hangen want mijn beltegoed is bijna op. *(breekt het gesprek af, tegen de zaal)* Wat een kakmadam. Ze verbeeldt zich zeker dat ze een soort Koningin is of zo. Ik mot er vandoor, lui! De mazzel! *(af)*

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto